

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	6
3	Podmínky vzdělávání.....	9
3.1	Věcné podmínky	9
3.2	Životospráva	10
3.3	Psychosociální podmínky	11
3.4	Organizace chodu.....	11
3.5	Řízení mateřské školy.....	12
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	13
3.7	Spoluúčast rodičů	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	15
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
4	Organizace vzdělávání	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	19
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	19
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	21
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	22
6	Vzdělávací obsah	24
6.1	Integrované bloky	24
6.1.1	Forma vzdělávání: Denní	24
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	40
6.3	Dílčí projekty a programy	40
7	Systém evaluace	42

1 Identifikační údaje o škole

Hodnocení kapitoly: Identifikační údaje o škole

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
MOTIVAČNÍ NÁZEV: "Kružek za křůčkem poznávám sebe a svět"

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Prachatice

SÍDLO ŠKOLY:

Krumlovská 223, Prachatice, 38301

KONTAKTY:

e-mail: msprachatice@msprachatice.cz,

krumlovska@msprachatice.cz

zahradni@msprachatice.cz

ceska@msprachatice.cz

skalka@msprachatice.cz

nebahovska@msprachatice.cz

web: www.msprachatice.cz

REDIZO: 663000343

IČO: 70987203

IZO: 107534231

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Helena Turková Kubátová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Helena Turková Kubátová - ředitelka MŠ, Iva Ambrůzová - zástupce ředitelky, Bc. Jitka Vyskočilová - zástupce ředitelky, Mgr. Leona Tomanová - zástupce ředitelky a učitelky MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Prachatice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Velké náměstí 3, Prachatice

KONTAKTY:

Tel. 388 607 111

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2021 do 31.8. 2024

VERZE ŠVP: 4

ČÍSLO JEDNACÍ: Čj: ŠVP 04/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 10. 6. 2021

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 11. 6. 2021

.....

ředitel školy

Bc. Helena Turková Kubátová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

Hodnocení kapitoly: Obecná charakteristika školy

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: Celková kapacita je 501 dětí

Počet tříd: MŠ Prachatice se všemi odloučenými pracovišti má celkem 18 tříd

Počet pracovníků: 67

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky.

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

V dubnu 2003 došlo ke sloučení čtyř škol v regionu města Prachatice. Vznikl jeden právní subjekt – Mateřská škola Prachatice se třemi odloučenými pracovišti. V září 2016 zahájilo provoz pracoviště při Nemocnici Prachatice, které se stalo součástí Mateřské školy Prachatice.

MŠ Krumlovská je umístěna na kraji města, v blízkosti přírody, plaveckého bazénu, areálu DDM a sportovního stadionu.

MŠ Česká se nachází v centru panelákové zástavby, ale v nedaleké blízkosti rozsáhlého lesa s nepřebernými možnostmi a nabídkou trávit v přírodě maximum času po celý rok. Zároveň je na dosah společenskému dění ve městě.

MŠ Zahradní leží blízko centra města. Škola má velmi výhodnou strategickou polohu, v blízkosti jsou historické budovy, panelové domy, nedaleko sportovní areál Tatran, plavecký bazén, městský park, dům dětí, divadlo, knihovna.

MŠ Skalka je postavena v okrajové části města na kopci zvaném Skalka. Poloha školy nabízí blízké spojení s přírodou i městem.

MŠ Nebahovská je umístěna nad městem, v areálu Nemocnice Prachatic. Je obklopena krásnou šumavskou přírodou.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

MŠ Krumlovská

Škola je dvoupodlažní zděná budova s přiléhající zahradou a je umístěna v klidné části města. V přízemí budovy jsou 4 šatny dětí, kancelář zástupkyně ředitelky, školní kuchyně a přilehlé sklady. Mateřská škola je čtyřtřídní s možností přijetí celkem 112 dětí. Do jednotlivých tříd jsou děti rozděleny podle věku. V každém patře jsou dvě třídy s vlastním sociálním zařízením pro děti a kuchyňkou pro výdej jídla. V prvním patře je také knihovna a zázemí pro uklízečky. Ve druhém patře je k dispozici sklad materiálu a pomůcek pro výtvarnou a hudební činnost i pro sportovní aktivity. Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců pro pracoviště MŠ Krumlovská a také stravu pro děti a zaměstnance MŠ Nebahovy. Na školní zahradě jsou 4 pískoviště s průlezkami, houpačkami a dalšími herními prvky, které splňují platné bezpečnostní normy. Zařízení školní zahrady je každoročně kontrolováno odbornou firmou. Součástí zahrady je také sociální zařízení pro děti, kruhové brouzdaliště, které je využíváno v letních měsících a uměle vytvořený svah na bobování.

MŠ Česká

Odloučené pracoviště Česká 674 je čtyřtřídní školou s celkovou kapacitou 112 dětí. Do jednotlivých tříd jsou děti rozděleny podle věku. Tvoří ji pět pavilonů, které jsou propojeny hospodářsko-administrativními a provozními prostory. Přístup do jednotlivých pavilonů je bezbariérový, což umožňuje přijímat i děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Jeden z pavilonů byl v době optimalizace škol přebudován na ordinaci dětské lékařky a část prostor užívá SŠ a ZŠ Vimperk. Právě tyto prostory nám v současné době, kdy navštěvují mateřskou školu silné populační ročníky, chybí. Též chybí společná místnost pro učitele, jakási sborovna, která by byla vhodná právě v těchto pronajatých prostorech. Dostatečně velké prostory tříd umožňují vytvoření podnětného prostředí, center ke hrám i míst pro odpočinek. Každá třída má svůj vlastní vchod s prostornou terasou a šatnou. Hygienické zázemí pro děti je umístěno v sousedství tříd. Každá třída má svou kuchyňku, v 1. a 3. třídě je umístěna myčka nádobí. Do kuchyněk mají přístup děti, které se mohou účastnit rozdělování a přípravy stravy pro svou třídu. U každé třídy je šatna zaměstnanců, WC a sprchový kout. Areál školy obklopuje členitá zahrada, která byla postupně od roku 2015 přebudována na přírodní zahradu (z dotačních prostředků EU a MŽP). Zahrada je plná vzrostlé zeleně, bylinkových záhonků, kamenných zídek a herních prvků, které děti využívají při svých hrách a vzdělávacích aktivitách. V zadní části je vybudován amfiteátr, kde se uskutečňují různé oslavy a společné aktivity s rodiči. Každá třída má své pískoviště a terasu. Součástí MŠ je

školní jídelna, která vaří i pro odloučená pracoviště Skalka a Nebahovská a také prádelna, ve které se pere pro všechna pracoviště MŠ.

MŠ Zahradní

Jedná se o dvoupatrovou budovu v blízkosti historického centra města, vedle VOŠS a SPgŠ v Zahradní ulici. Celková kapacita je 112 dětí. Třídy jsou věkově smíšené. V přízemí jsou 4 šatny pro jednotlivé třídy, kancelář zástupkyně ředitelky, sociální zařízení a školní kuchyně. V prvním patře se nachází 2 třídy (červená, žlutá), kancelář vedoucí školní jídelny a kuchyňka. Ve druhém patře jsou 2 třídy (zelená, modrá), kuchyňka, školní knihovna a místnost pro provozní zaměstnance. Součástí školy je vlastní školní jídelna, která zabezpečuje celodenní stravování pro děti i zaměstnance. Školu obklopuje rozsáhlá zahrada, která se postupně inovuje. Zahrada je porostlá trávnikem, vzrostlými ovocnými i jehličnatými stromy, které ji nejen zdobí, ale poskytují i příjemný stín v letních měsících. Členitý terén zahrady poskytuje celoročně dětem dostatek možností pro různé hry, sporty a radovánky.

MŠ Skalka

Mateřská škola je pětiletá s kapacitou 137 dětí. Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Komplex školy tvoří tři pavilony. Dva pavilony jsou s třídami, třetí je provozní budova. Každá třída má samostatný vchod, přízemní mají bezbariérový přístup. Jsou velké, prostorné, umožňují dostatečné vyžití pro hry a další činnosti dětí. Tři třídy mají samostatné ložnice, pouze v přízemí první budovy se lehátka denně rozkládají. Třídy v přízemí mají terasu. Každá třída má samostatné hygienické zázemí. U každé je též šatna zaměstnanců, WC a sprchový kout. Součástí tříd jsou výdejny stravy. Zde kuchařky připravují pro děti svačiny a obědy k výdeji. Ve dvou výdejnách jsou myčky nádobí. Škola nemá vlastní kuchyni, jídlo se dováží ze školní jídelny Česká. Prádlo (ručníky, povlečení, záclony apod.) se pere v MŠ Česká, kde je centrální prádelna. Ve třetím pavilonu, provozním, jsou sklady pomůcek, prádla, sborovna, kancelář zástupkyně ředitelky a zázemí pro provozní zaměstnance. Součástí je také sauna. K této budově náleží ještě archiv a dvě garáže. Areál školy je obklopen velkou zahradou, která je vybavena herními prvky, které jsou stále doplňovány. Zahrada má ovocný sad a nově zřízený bylinkový a květinový zákon. Součástí zahrady je brouzdaliště, které je využíváno v letních měsících.

MŠ Nebahovská

Odloučené pracoviště Nebahovská 1015 je v provozu od září 2016. MŠ je jednotřídní s celkovou kapacitou 28 dětí. Jedná se o smíšenou třídu, kam dochází děti od dvou do šesti let věku. Škola je umístěna v areálu Nemocnice Prachatic. Tvoří ji jedna třída a přilehlé prostory (šatna, sklad pomůcek, zázemí učitelek, kuchyňka pro přípravu jídel a úklidová místnost). Hygienické zázemí pro děti je umístěno v sousedství třídy. Mateřská škola má svůj vlastní vchod. Veškeré místnosti i vstup do MŠ jsou bezbariérové. Areál školy obklopuje členitá zahrada, vybavená skluzavkou,

houpačkami, pískovištěm a dalšími herními prvky, které děti využívají při svých hrách a pohybových aktivitách. Je zde také místnost pro hračky a WC.

Dopravní dostupnost školy:

Všechna pracoviště jsou dostupná. V jejich blízkosti je možné zaparkovat autem. Do MŠ Nebahovská lze využít autobusovou dopravu.

Informace z historie školy:

V dubnu 2003 došlo ke sloučení čtyř škol v regionu města Prachatice. Vznikl jeden právní subjekt - Mateřská škola Prachatice se třemi odloučenými pracovišti o celkové kapacitě 473 dětí. V září 2016 zahájilo provoz pracoviště při Nemocnici Prachatice s celkovou kapacitou 28 dětí, které se stalo součástí Mateřské školy Prachatice. V současné době se škola skládá z 5 pracovišť, tj. Krumlovská, Zahradní, Česká, Skalka a Nebahovská, o stanovené kapacitě 501 dětí.

3 Podmínky vzdělávání

Hodnocení kapitoly: Podmínky vzdělávání

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

3.1 Věcné podmínky

Všechna pracoviště mají dostatečné velké prostory a prostorové uspořádání, které vyhovují nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Některé třídy v MŠ jsou vybaveny starším nábytkem, v dalších se již postupně nábytek obměnil za nový. Čtyři školy mají zrekonstruované umývárny. Nábytek, umývárny, toalety i lůžka pro odpočinek jsou bezpečné, zdravotně nezávadné a estetické. Vybavení, pomůcky, hračky a didaktický materiál odpovídá počtu i věkovým zvláštnostem dětí. Dle možností je vše postupně obměňováno a pedagogy plně využíváno. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a materiály odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky jsou umístěny tak, aby byly pro děti dostupné, dosáhly na ně a mohly si je samostatně brát. Pro jejich využívání jsou jasně stanovená pravidla. Děti i učitelky se aktivně podílejí na výzdobě školy. Dětské práce jsou přístupné rodičům nejen v šatnách, ale i v ostatních prostorech mateřských škol. Celoročně jsou využívány školní zahrady. O údržbu zeleně, stromů a pravidelné opravy herních prvků se starají odborníci. V blízkosti MŠ Krumlovská a Zahradní je sportovní zařízení, které děti využívají zejména ke sportovním aktivitám. Nabízíme vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí, které má vliv na pohodu a celkové klima v MŠ. Veškeré vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy.

MŠ Krumlovská

- o Kompletně revitalizovat školní zahradu MŠ
- o Rekonstruovat venkovní sociální zařízení
- o Vytvořit další stinná zákoutí na zahradě MŠ
- o Obnovovat a doplňovat hračky ve třídách
- o Postupně vyměnit část starého nábytku za nový

MŠ Česká

- o Rekonstruovat školní prádelnu
- o Rekonstruovat školní kuchyni

- o Pokračovat ve výměně podlahových krytin a záclon
- o Modernizovat vybavení tříd
- o Opravit a natřít venkovní fasádu školy

MŠ Zahradní

- o Inovovat školní zahradu o nové herní prvky s přírodním zaměřením
- o Doplnit třídy o nové didaktické pomůcky rozvíjející polytechnickou výchovu
- o Dovybavit pracovní koutky dětí o nové hračky, pomůcky a materiál
- o Nově oplotit část zahrady

MŠ Skalka

- o Rekonstruovat umývárny a WC pro děti
- o Výměnit dveře do tříd, šaten a kuchyněk
- o Opravit chodníky a schody ve venkovním areálu
- o Obnovit nátěry v podchodech
- o Výměnit venkovní dveře u provozní budovy (sklad hraček, vchod do sauny, umývárny a WC)
- o Revitalizovat školní zahradu

MŠ Nebahovská

- o Vybudovat zapuštěné brouzdaliště nebo osvěžení pro období teplých dnů
- o Nově zatravnit zahradu

3.2 Životospráva

Třikrát denně se snažíme dětem poskytnout zdravou výživu, která je základním předpokladem pro zdravý tělesný a duševní vývoj dítěte. Dodržujeme správné stravovací návyky, celodenní pitný režim, hygienické předpisy a požadavky. Děti nejsou do jídla nuceny. V MŠ je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí, rodičů a aktuální situaci. Pravidelný pobyt venku je každodenní. Zohledněny jsou povětrnostní podmínky. Prostředí na školní zahradě je uzpůsobeno tak, aby děti měly dostatek pohodlí, prostoru pro hru, relaxaci a volný pohyb. Děti mají dostatek pohybu nejenom venku, ale i v jednotlivých třídách. Prostory jsou upraveny tak, aby byl zajištěn jak volný pohyb, tak i bezpečnost dětí. Odpolední odpočinek je uskutečňován se zřetelem na individuální potřeby dětí. Učitelky v jednotlivých třídách připravují aktivity pro starší děti s nižší potřebou spánku. Učitelky i provozní zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

- o Směřovat děti k postupnému upevňování zdravých stravovacích návyků
- o Vést děti k osvojení si návyků pitného režimu – neslazený čaj, voda
- o Zapojit rodiče do spolupráce v oblasti zdravého životního stylu

3.3 Psychosociální podmínky

Vytváříme bezpečné sociální klima na základě vzájemné důvěry, úcty a spolupráce. Naším cílem jsou spokojené a vyrovnané děti, rozvoj jejich osobnosti a vytváření kladného partnerského vztahu učitelka – dítě. Snažíme se být pro děti dobrým vzorem. Každé z dětí má možnost postupné adaptace na nové prostředí, režim dne, vrstevníky, učitelky a ostatní zaměstnance MŠ. Pedagogové respektují potřeby dětí. Děti jsou úměrně zatěžovány, mají dostatek prostoru i času na zvládnutí činností. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Vedeme je k rozvoji samostatnosti, prosociálního chování a odpovědnosti. Vztahy mezi dospělými a dětmi se zakládají na slušnosti a spolehlivosti. Rozvíjíme a podporujeme pravidla společenského soužití, citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Snažíme se dbát na vyváženost volnosti a řádu. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Všechny učitelky vytvářejí dětem pohodové prostředí. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem. Nabídka činností odpovídá mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám. Děti mají možnost rozhodovat se o účasti na činnostech v průběhu celého dne v MŠ. Učitelky se snaží o pozitivní hodnocení, podporují děti v samostatnosti, oceňují a vyhodnocují konkrétní výkony dítěte. Snaží se vyvarovat negativním komentářům a pozitivně motivují děti k dalším výkonům. Společně vyvozují a dodržují pravidla soužití, která vznikají na základě skutečných situací v jednotlivých třídách. Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem.

- o Předcházet vhodnou motivací, komunikací s dětmi šikaně a soc. patologickým jevům
- o Důsledně dbát na dodržování pravidel chování, předcházet agresivitě
- o Vést děti k vytváření pravidel chování, zařazovat do činností sociální hry
- o Dlouhodobě vést děti k zodpovědnosti za své chování
- o Dodržovat pravidla chování pro dospělé
- o Zaměřovat se na vytváření klidné a postupné adaptace dle potřeby každého dítěte

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, vychází z přirozených potřeb dětí i dospělých a vyhovuje jejich vývojovým i individuálním potřebám. Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Dbáme na osobní soukromí dětí, klid i bezpečí a možnost neúčastnit se společných

aktivit. Pro nově přichozí děti a jejich rodiče škola využívá adaptační program, který je přizpůsobený individuálním potřebám každé rodiny. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Vytváříme dostatečný prostor pro spontánní hru, děti mají dostatek času a vhodné prostředky pro její realizaci. Vedeme děti k aktivitě, podněcujeme je k hledání vlastních cest při experimentování a objevování, k samostatné organizaci činností. Respektujeme individuální pracovní tempo každého dítěte. V průběhu celého dne mají děti možnost účastnit se individuálních, skupinových i frontálních činností. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

- o Využívat vhodných metod a organizačních činností dle věku dětí
- o Zařazovat v průběhu dne činnosti rozvíjející vlastní aktivitu, možnost experimentování, využívat přírodní materiál, školní zahradu
- o Dlouhodobě plánovat činnosti promyšleně, dodržovat režim dne, respektovat i nadále potřeby dětí
- o Minimalizovat spojování dětí
- o Dle možností upravit organizaci chodu k intenzivnějšímu překrývání učitelek na třídě
- o Doplnkové činnosti zařazovat v čase, kdy nenarušují společné vzdělávání dětí

3.5 Řízení mateřské školy

MŠ řídí ředitelka školy, jednotlivá odloučená pracoviště zástupkyně ředitelky. Pracovníci mají jasně vymezeny své pracovní povinnosti a dané kompetence v náplních práce. Na škole je funkční informační systém (nástěnka pro pracovníky, interní telefon, e-mailová pošta). Škola má vlastní webové stránky, kde jsou zveřejňovány veškeré informace o dění v MŠ. Ředitelka a její zástupkyně respektují názor všech pracovníků. Umožňují jim spolupodílet se na řízení školy. V MŠ panuje klima vzájemné spolupráce, důvěry a tolerance. Ředitelka a vedoucí pracovníci vhodně motivují zaměstnance k dosažení cílů a jejich vzájemného respektování se. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. ŠVP je zpracován ředitelkou školy, jejími zástupkyněmi a kolektivem pedagogických pracovníků. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se všemi základními školami a dalšími subjekty ve městě (ZUŠ, PPP, SPC, DDM, knihovna, CEV Dřípatka, sportovním zařízením ...).

- o Účastnit se odborných seminářů
- o Formou společných aktivit začlenit nové pracovníky do kolektivu
- o Zlepšit kontrolní činnost, umět přijmout kritiku
- o Supervize

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel (systematičnost při plánování rozvrhu pracovní doby v době nepřítomnosti zaměstnance, systém podpory uvádějícího učitele a nových zaměstnanců...). Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Specializované služby, jako je logopedie, či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (spec. ped., školním psychologem).

- o Využívat spolupráci se speciálními pedagogy, psychology, lékaři
- o Předávat si pravidelně informace ze seminářů a školení
- o Provádět vzájemné hospitace ve třídách
- o Podpořit začínající a uvádějící zaměstnance
- o Zavádět nové trendy ve výchově a vzdělávání do praxe
- o Využívat kvalitních vzdělávacích nabídek a dny pro samostudium využívat k sebevzdělávání

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, plánování a pomoci při organizaci společných

akcí pro děti. Učitelky pravidelně informují rodiče dítěte o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově, vzdělávání a případných problémech. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

- o Seznamovat pravidelně rodiče s výsledky vzdělávání dětí, informovat je o individuálních pokrocích v rozvoji i učení
- o Využívat při hodnocení portfolia dítěte, na pravidelných schůzkách s ním rodiče seznamovat
- o Průběžně informovat rodiče o činnostech školy, seznamovat je s potřebnými vnitřními předpisy
- o Organizovat schůzky, přednášky a besedy pro rodiče
- o Hledat nové formy a způsoby spolupráce s rodinou

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Snažíme se vytvořit podmínky k rozvoji osobnosti pro všechny děti, tedy i pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Prostředí MŠ je bezpečné, tři odloučená pracoviště mají bezbariérový přístup. Je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte. Využíváme speciální učební a kompenzační pomůcky, didaktické materiály dle potřeb konkrétního dítěte. Jejich výběr konzultujeme se školním psychologem a odborným pracovištěm (PPP, SPC...). Zajišťujeme průběžnou speciálně pedagogickou a psychologickou péči (logopedická, řešení výchovně vzdělávacích obtíží, podkladová péče, strukturované učení, práce s cizinci...), Mateřská škola úzce spolupracuje s rodiči, se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP) i s ostatními odborníky mimo oblast školství (klinický psycholog, dětský psychiatr, OSPOD ...). Dle platných právních předpisů uplatňujeme snížený počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Naším cílem je tyto děti přivést k co největší samostatnosti a rozvíjet vzájemnou komunikaci. Důležitá je pro nás spolupráce a komunikace se zákonnými zástupci, metodická podpora od odborníků a předávání nových poznatků ze seminářů mezi pedagogy.

- o Obohatit speciální didaktické hry a pomůcky dle aktuálních potřeb
- o Zkvalitnit DVPP dle potřeb školy
- o Odstranit vysoké prahy ve třídách
- o Získat asistenta pedagoga (dle potřeby a doporučení ŠPZ)

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Dle potřeb jsou podmínky vzdělávání mimořádně nadaných dětí přizpůsobeny nebo rozšířeny o další nabídku aktivit podle zájmů a nadání dětí. Pomůcky a materiály jsou doplňovány dle požadavků odborníků. Materiální vybavení (encyklopedie, didaktické pomůcky, odborné knihy ...), kterým rozvíjíme kognitivní schopnosti dětí, průběžně doplňujeme. Vzdělávání těchto dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Vytváříme jim prostor pro složitější činnosti, poskytujeme volnost v rozhodování, co mohou dělat ve volném čase, necháváme děti samostatně číst, počítat, studovat encyklopedie, respektujeme jejich výběr témat a činností. Snažíme se, aby výchova pro nadané děti byla pestrá a podnětná. Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují děti v jejich zvědavosti, tvořivosti a originalitě. V procesu úpravy vzdělávání dětí mimořádně nadaných využíváme doporučení školského poradenského zařízení. Tyto děti mají vytvořený IVP nebo PLPP. Podněcujeme rodiče ke spolupráci s MŠ, odborníky a dalšími subjekty.

- o Dokoupit nový výtvarný materiál (netradiční)
- o Obohatit přírodovědné koutky novými technickými přístroji, encyklopediemi
- o Využívat spolupráci, nabídku vzdělávacích center v okolí města
- o Zařazovat nadstandartní výukové programy pro děti

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

MŠ se snaží vytvářet podmínky, které odpovídají vývojovým specifikům, individuálním potřebám, zájmům a schopnostem těchto dětí. Ve třídách jsou hračky pro děti dvouleté v nižších polohách, je použito dostatek zavřených skříněk a boxů k ukládání hraček. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Ve věkově heterogenní třídě jsou znepřístupněny nebezpečné předměty. Jsou nastavena jasná pravidla. Děti mohou používat osobní předměty (plyšáky, talismany) pro zajištění pocitu bezpečí. Učitelky jsou dostatečně vstřícné, laskavé a empatické. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. Spolupracujeme s rodiči, hledáme společné strategie, jak na jejich děti společně působit. Ve třídě jsou 2 učitelky, vzájemně se překrývají při

řízených činnostech, pobytu venku, obědě. Učitelky se průběžně vzdělávají v této tematice v rámci DVPP.

- o Zajistit bezpečnost těchto dětí při pobytu venku, na školní zahradě, vymezit prostor pro

hru

- o Obohatit hračky a pomůcky ve třídě
- o Doplnit školní zahradu herními prvky pro tuto věkovou skupinu dětí
- o Promyšleně plánovat činnosti pro tyto děti, využívat skupinové činnosti
- o Poskytnout dětem dostatek času při seznamování s kolektivem třídy, prostředím

školy

4 Organizace vzdělávání

Hodnocení kapitoly: Organizace vzdělávání

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

MŠ má 18 tříd, z nichž 13 tříd je homogenních a 5 tříd heterogenních podle věku. Každá třída má vytvořen svůj vzdělávací program, který je v souladu se ŠVP a RVP PV. Daná témata školního vzdělávacího programu si učitelky konkretizují a rozpracovávají do dílčích podtémat, se kterými pracují v rámci svého třídního vzdělávacího programu. Využívají metody a formy práce, které jsou konkretizovány v ŠVP.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do homogenních tříd jsou děti zařazovány podle věku. Do heterogenních tříd jsou děti rozdělovány rovnoměrně z hlediska zastoupení jednotlivých věkových skupin.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů v každé třídě je zajištěno podle možností a podmínek školy.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou zveřejněna na www.msprachatice.cz a pravidelně aktualizována dle podmínek školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Způsob a formy individuálního vzdělávání jsou rozpracovány ve školním řádu.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Hodnocení kapitoly: Charakteristika vzdělávacího programu

Formální kontrola	V souladu
Věcné hodnocení	V souladu
Komentář školy	

5.1 Zaměření školy

Všechna pracoviště MŠ jsou zaměřena na rozvoj a uplatňování ekologické výchovy, rozvoj pohybových aktivit, na upevňování zásad zdravého životního stylu a na podporu mezigeneračních vztahů. Odloučené pracoviště Zahradní je zařazeno v síti škol "Zdravá mateřská škola".

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Naše hlavní vzdělávací cíle a záměry jsou:

- Podporovat identitu dítěte, jeho osobnost
- Pomáhat dítěti při začlenění do společnosti
- Vést děti k osvojování si žádoucích návyků pro zdravý životní styl
- Učit děti poznávat přírodu, vytvořit si k ní vztah, vážit si jí a umět ji chránit
- Vzbuzovat v dětech touhu po vzdělání, chuť objevovat a zkoumat svět
- Učit děti k samostatnosti nejen v sebeobsluze, ale i v uvažování a rozhodování při řešení problémů
- Učit děti vzájemné úctě, ohleduplnosti, respektování a spolupráci
- Učit děti chránit si své psychické a fyzické zdraví
- Pomáhat dětem jen v okamžiku, kdy to samy nezvládnou

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Respektujeme individualitu každého dítěte. Upřednostňujeme hru, do které zbytečně nevstupujeme. Ukončujeme ji nenásilně, umožňujeme dětem na rozehranou hru navázat i v dalších dnech.

Činnosti v průběhu celého dne se snažíme organizovat tak, aby byly navzájem vyvážené a vyhovovaly potřebám dětí.

Při práci využíváme následující formy vzdělávání:

- Individuální
- Skupinová
- Frontální

Metody vzdělávání:

Školní vzdělávací program nabízí metody prožitkového a kooperativního učení. Vychází z vývojových specifik dětí a respektuje jejich potřeby.

metody:

- o Prožitkové učení
- o Sociální učení
- o Kooperativní učení
- o Situační učení
- o Komunitní kruh a jiné

činnosti dětí mají znaky prožitkového učení:

- o spontánnost (dítě chce činnost vykonávat z vlastní vůle, má možnost volby)
- o objevnost (pronikání do reality, radost z poznávání)
- o komunikativnost (verbální i neverbální složka, spolupracuje, domlouvá se)
- o prostor pro aktivitu a tvořivost
- o konkrétní činnosti: manipulace, experimentování a hra

PROŽITKOVÉ UČENÍ

Víme, že děti předškolního věku nejčastěji využívají učení přirozené, je to učení nenásilné, funkční a přirozeným způsobem zdravé. Proto dáváme co nejvíce prostoru právě tomuto spontánnímu učení s citovým prožitkem a osobní zkušeností, doplněné manipulací, experimentováním a hrou.

Upřednostňujeme tyto postoje a pedagogické postupy:

- o Při volbě pedagogického postupu učitelka vychází z přirozenosti dítěte
- o Dáváme dítěti možnost rozhodovat o výběru z nabídky činností, převzít zodpovědnost za vybranou aktivitu, ptát se, vyjadřovat vlastní názor, neodpovídat, skupinově řešit problémy, dostávat zpětnou vazbu
- o Respektujeme individuální, vývojové zvláštnosti a potřeby dítěte i dospělých
- o Působíme na děti celou svou osobností, uplatňujeme dialog s dítětem

- o Snažíme se porozumět motivům a příčinám chování dítěte, hledáme společná řešení
- o Usnadňujeme dítěti jeho způsob učení tak, že plánujeme činnosti dětí tak, aby byly co nejbližší spontánnímu prožitku a obsahovaly dostatek podnětů z pěti oblastí osobnostního rozvoje dítěte, zajišťujeme komplexnost pedagogického působení
- o V odloučených pracovištích Zahradní a Nebahovská využíváme věkově smíšených tříd, kde se děti učí navzájem
- o Sledujeme osobnostní vývoj každého dítěte, vedeme záznamy (portfolio) o získaných poznatcích dětí, které využíváme při odstraňování případných výchovných či vzdělávacích nedostatků, respektujeme právo na ochranu osobních a důvěrných dat
- o Při poznávání dítěte využíváme metodu pozorování, rozhovoru, ankety, portfolio a další

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané se v MŠ vzdělávají podle jednotlivých stupňů podpůrných opatření. V prvním stupni je vypracován plán pedagogické podpory (PLPP), který je v kompetenci učitelů a školního psychologa. PLPP je vyhodnocován učitelkami a školním psychologem.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Rámcové cíle a záměry jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Pro úspěšné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou uplatňovány odpovídající metody a formy práce s dětmi. Ty jsou voleny podle druhu a stupně podpůrných opatření. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována dítěti, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

V případě, že dítě i nadále selhává nebo je mimořádně nadané a jsou potřebná výraznější podpůrná opatření, dochází ke spolupráci se ŠPZ (PPP, SPC, ZUŠ). O vyšetření žádá zákonný zástupce dítěte. Na základě výsledků vyšetření a doporučení ŠPZ je zpracován IVP.

Zodpovědné osoby:

Rodič písemně požádá o vypracování IVP, zároveň se podílí na jeho vytvoření společně s učitelkou, školním psychologem a pracovníkem ŠPZ a případně asistentem pedagoga (pokud je doporučen). Za zpracování PLPP nebo IVP zodpovídá ředitelka MŠ.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

V mateřské škole pracuje školní psycholog, který zabezpečuje **předmět speciálně pedagogické péče**. Pomáhá v zajištění reedukace speciálních vzdělávacích potřeb dětí. S dětmi procvičuje oslabené percepční funkce (zrakové a sluchové vnímání), grafomotoriku, koncentraci pozornosti, volní úsilí a sociální dovednosti. U dětí s odlišným mateřským jazykem rozšiřuje slovní zásobu a porozumění významům slov. Podílí se na provádění pedagogické intervence – podpora přípravy dětí na školu, práce se sociálními vztahy ve třídách a posilování emočních stavů. Zároveň komunikuje s rodiči o možných strategiích při práci s dítětem, zapojuje je do osvědčených přístupů i v domácím prostředí, informuje učitelky o výsledcích diagnostiky a postupech v reedukačních činnostech.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání a plánování činností v MŠ pro děti 2-3 leté vycházíme z potřeb a zájmů dětí, přihlížíme k individuálním vzdělávacím potřebám dětí, jejich psychologickým požadavkům a možnostem školy.

Rámcové cíle a záměry vzdělávání pro děti 2-3 leté vycházejí z RVP PV. Učitelky na třídě respektují schopnosti a možnosti dětí a podle toho volí vhodné metody a formy práce.

Děti se učí nápodobou, situačním učením, využíváme pravidelné opakování činností, rituály, poznávání všemi smysly. Pravidelně střídáme spontánní a řízené činnosti, pohybové aktivity doprovázené říkadly, písněmi, hrou na hudební nástroj. Nejčastěji využíváme volnou hru s individuálním přístupem a pohybové aktivity.

Hlavním cílem vzdělávání 2-3 letých dětí je postupná adaptace na pobyt v MŠ, postupné osamostatnění od rodičů, získání nové role v kolektivu dětí, seznámení s novými vzorci chování, poznávání, objevování nového, získávání prvních sociálních zkušeností mimo širší rodinu.

6 Vzdělávací obsah

Hodnocení kapitoly: Vzdělávací obsah

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Forma vzdělávání: Denní

6.1.1.1 Co neznáme, prozkoumáme

Název integrovaného bloku	Co neznáme, prozkoumáme
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku si děti posílí svou schopnost a touhu po bádání, hledání řešení různých problémových situací, zkoumání vesmíru, světa dospělých, vědy a techniky. Uplatní svou aktivitu, dovednosti a fantazii. Zařazením různých pracovních činností, exkurzí, experimentů, výletů a besed získají schopnosti pro objevování neznámého. Procvičí zvědavost a umění klást otázky, vyvozovat závěry, používat vědecké metody.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Věda a technika, IT a mediální orientace Předměty a jejich vlastnosti Pokusy a experimenty Řemesla a povolání Jednoduché pracovní úkony a činnosti Vesmír Cestování, doprava

Název integrovaného bloku	Co neznáme, prozkoumáme
	Početní představy Orientace v prostoru a v čase

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole rozlišovat aktivity, které mohou zdravý okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj kooperativních dovedností rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	spolupracovat s ostatními utvořit jednoduchý rým vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj schopnosti sebeovládání	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	a ovlivňovat vlastní situaci	(soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		rozhodovat o svých činnostech
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		osobě, vážit si jejich práce a úsilí zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

6.1.1.2 Objevíme hned celý lidský svět

Název integrovaného bloku	Objevíme hned celý lidský svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku budou děti poznávat samy sebe a svou osobnost, vytvářet si vztah k lidem a společnosti, ve kterých žijí, s nimiž se setkávají, prožívají oslavy, významné dny a tradice. Zprostředkováním konkrétních kulturních akcí, oslav, tematických vycházek, budeme vzbuzovat v dětech zájem o umění a krásu kolem nás. Objevováním pamětihodností města si upevní vztah k místu, ve kterém žijí a které je pro ně domovem. Zaměříme se na procvičování komunikačních schopností, které umožní dětem vzájemnou spolupráci, vyjádření svých myšlenek, přání a pocitů. Přímým prožitkem budeme podporovat identitu dítěte, jeho osobnost, začlenění do společnosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Kamarádi, vztahy, pravidla, mravní zásady a společenské role Mojí nejbližší lidé a okolí

Název integrovaného bloku	Objevíme hned celý lidský svět
	Všichni jsme lidé, ale každý z nás je jiný člověk – pomoc druhým, bezpečné chování při kontaktu s lidmi Světadíly, národy a rasy Dorozumíváme se mezi lidmi Čtenářské a předčtenářské dovednosti Moje město, obec Tradice, svátky a oslavy Svět výtvarného, dramatického, hudebního a literárního umění

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		poznat napsané své jméno
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve	ve známých a opakujících se situacích a v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
nese důsledky	vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		děti, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkoly (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	poznávání jiných kultur	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.1.1.3 Poznáme to hravě, jak se žije zdravě

Název integrovaného bloku	Poznáme to hravě, jak se žije zdravě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku budou děti vedeny k zodpovědnosti za své zdraví, ale i zdraví svého okolí. Poznají, že konkrétní lidské činnosti přináší důsledky a mají přímý vztah ke zdraví. Praktickými činnostmi, ochutnávkami zdravé stravy, experimenty, besedami procvičí své znalosti o lidském těle. Zařazováním

Název integrovaného bloku	Poznáme to hravě, jak se žije zdravě
	pohybových aktivit, volného pohybu, vycházek posílíme zvyšování psychické i fyzické odolnosti dětského organismu. Podpoříme zájem dětí, podílet se na pozitivních změnách, které budou směřovat k podpoře zdraví, hledat řešení v případě ohrožení života.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Lidské tělo Životní styl Sporty a pohybové činnosti Zdravé a nezdravé potraviny Zdravé vztahy mezi lidmi Ochrana osobního zdraví a bezpečí Sebeobsluha a pomoc druhým Hygienické návyky Rozvoj smyslů

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zorganizovat hru
se chová při setkání s neznámými lidmi či v	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat chápat slovní vtip a humor
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1.1.4 Příroda nám napoví, jak se chovat k okolí

Název integrovaného bloku	Příroda nám napoví, jak se chovat k okolí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku děti poznají rozmanitost krás přírody. Společnými aktivitami a přímým prožitkem dětem umožníme pozorovat změny v přírodě, upozorníme na nutnost ochrany životního prostředí v němž žijí. Prostřednictvím různých experimentů, toulek v přírodě a pozorování budeme vést děti k aktivnímu hledání řešení situací, kdy dochází jejímu poškození, znečištění. Upozorníme i na možná nebezpečí, s kterými se můžeme v přírodě setkat.

Název integrovaného bloku	Příroda nám napoví, jak se chovat k okolí
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Roční období a počasí Živá a neživá příroda Životní prostředí a jeho ochrana Barvy a tvary Přírodní živly Vznik a vývoj světa Časová orientace Toulky přírodou Experimenty

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	vytváření základů pro práci s informacemi	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj kooperativních dovedností	poznat napsané své jméno
		spolupracovat s ostatními
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	všímat si změn a dění v nejbližším okolí osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat očima zleva doprava popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Každá třída si vytváří svůj vzdělávací program, který je v souladu se ŠVP a RVP PV. Daná témata školního vzdělávacího programu si učitelky konkretizují a rozpracovávají do dílčích podtémat, se kterými pracují v rámci svého třídního vzdělávacího programu. TVP je dispozici rodičům na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd a mohou se na jeho tvorbě spolupodílet. Učitelky též uplatňují situační plánování, provádí diagnostiku. Děti mají vedena svá portfolia. Diagnostika dítěte se speciálně vzdělávacími potřebami a dítěte mimořádně nadaného vychází ze znalostí výchozího vývojového stupně dítěte, zdravotního stavu, míře postižení a z očekávaných výstupů RVP PV. Učitelka sleduje rozvoj každého dítěte, jeho pokroky a spolupracuje se školním psychologem, s SPC a PPP. Průběžně zaznamenává projevy dětí – popisně, empaticky, především pozitivně (pozorování dítěte), konkretizuje potřeby dítěte, zájmy a talent. Záznamy o dětech jsou důvěrné.

Doplňující aktivity k TVP:

- Zdravotně preventivní programy ("Běh pro zdraví", screeningové vyšetření zraku, besedy se záchranáři, lékaři a policisty v MŠ, sezónní pohybové aktivity na školních zahradách, "Děti, pozor červená", "Chráníme si své zdraví")
- Ekologicky zaměřené programy (výlety do okolí, CEV Dřípatka, Den Země a Den vody, Planetárium ČB, exkurze do sběrného dvora, zahradnictví, ZOO koutek, Areál lesních her, besedy s myslivci a ochranáři, canisterapie, výukový program "Draví ptáci")
- Významné dny, svátky a oslavy (mikulášská nadílka, vánoční tvoření, vánoční koncerty, masopustní karneval, velikonoční tvoření, Den matek, Den rodiny, výukové programy v městské knihovně, divadelní představení v městském divadle a v MŠ, exkurze v muzeu a v muzeu loutek, zahradní slavnosti, vítání občánků, oslava dne dětí ve spolupráci s DDM a ZŠ)
- "Těšíme se do školy" ("Zápis nanečisto", školní zralost - beseda s odborníky, návštěvy ZŠ)

6.3 Dílčí projekty a programy

MŠ realizuje tyto projekty a dílčí programy.

- Zvýšení kvality vzdělávání v MŠ Prachatice
- Logopedická prevence (diagnostika dětí, metodické vedení logopedických asistentek speciálním pedagogem)
- Plavecký výcvik
- "Mezi námi", "Babičko vyprávěj" - setkávání dětí se seniory
- "Zdravé pískání" (výuka hry na flétnu vedená kmenovým pedagogem)

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Škola si vytvořila svůj vlastní ŠVP, který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s RVP PV. Naším cílem je jeho průběžné sledování a vyhodnocování, které bude využito k následné aktualizaci.	Pedagogické rady, dotazníky pro rodiče, roční hodnocení školy a výroční zpráva	Čtvrtletně, 1x ročně, průběžně	Ředitelka, zástupkyně ředitelky
Pedagogické vedení školy	Vytvářet přirozené školní klima, usilovat o odbornou pedagogickou činnost učitelek, hodnotit vedení třídní dokumentace, soulad ŠVP a TVP, vybírat vhodné metody a formy vzdělávání, dodržovat náplně práce pedagogických zaměstnanců, delegovat kompetence na jednotlivé zaměstnance	Kontrolní činnost, hospitační záznamy, provozní a pedagogické rady, přímá a nepřímá kontrola	Průběžně a 1x měsíčně	Ředitelka a zástupkyně ředitelky
Kvalita pedagogického sboru	Získávat zaměstnance s odbornou kvalifikací, podporovat další vzdělávání zaměstnanců, dodržovat zásady prožitkového a kooperativního učení, plnit cíle a záměry ŠVP, vnitřní předpisy školy, propagovat školu na veřejnosti	Hospitační činnost, vzájemná výměna zkušeností mezi pedagogy v rámci školy a odloučených pracovišť, pohovory, sebereflexe, semináře, supervize	Průběžně, dle potřeb	Ředitelka, zástupkyně ředitelky, zaměstnanci, učitelky, supervizor
Kvalita týmu provozních zaměstnanců	Získávat zaměstnance s odbornou kvalifikací. Dodržovat náplně práce provozních zaměstnanců, vnitřní předpisy školy, delegovat kompetence, propagovat školu na veřejnosti. Průběžně se sebevzdělávat a sledovat nové trendy	Průběžné kontroly, pohovory, sebereflexe, odborné semináře	Průběžně, dle potřeb	Vedoucí školního stravování, zaměstnanci, zástupkyně ředitelky, ředitelka
Vzdělávání	Využívat moderní technologie v oblasti ICT, zařazovat netradiční způsoby vzdělávání a aktuální témata	Poznatky ze seminářů, diskuze, pedagogická diagnostika a pedagogické rady	Průběžně, 1x ročně	Učitelky, školní psycholog, zástupkyně ředitelky, ředitelka
Podmínky vzdělávání	Vést děti ke zdravému životnímu stylu,	Spolupráce s odborníky, společné	Průběžně,	Všichni zaměstnanci

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	respektovat individuální potřeby odpočinku, zkvalitňovat věcné podmínky, v co největší míře využívat pobytu venku, posilovat kvalitu vztahů mezi dětmi, zaměstnanci a rodiči	akce, pořízení vhodných didaktických pomůcek a dalšího vybavení školy, výlety, exkurze	dle potřeb	školy
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Respektovat individuální potřeby dětí, zkvalitňovat věcné a psychosociální podmínky vzdělávání. Vytvářet bezpečné a podnětné prostředí, rovné příležitosti ke vzdělávání	Pedagogické rady, pedagogická diagnostika, konzultace s rodiči, diskuze, spolupráce s odborníky	Průběžně, dle potřeb	Učitelky, rodiče, školní psycholog, zástupkyně ředitelky, ředitelka
Vzdělávací výsledky	Zkvalitňovat pedagogickou diagnostiku, úroveň portfólia dětí. Dosažených pokroků vhodně používat při dalším vzdělávání	Diskuze, pedagogické rady, sebereflexe, náslechy a pedagogická diagnostika	Průběžně, 2x ročně	Učitelky, školní psycholog, zástupkyně ředitelky a ředitelka
Spoluúčast rodičů	Poskytovat pravidelná informační setkávání, účast na akcích školy. Zapojovat rodiče do tvorby a zkvalitňování vzdělávání dětí. Podporovat poradenský servis	Přednášky, dotazníky, společné akce, besedy	Průběžně, 2x ročně, dle potřeby	Učitelky, rodiče, školní psycholog, zástupkyně ředitelky a ředitelka